

мають розкрити шлях якісного поліпшення керованості грошово-кредитною сферою на основах повного використання ринкових фінансових інструментів та потенціалу конкуренції на ринку послуг. Розглянуті аспекти економічного стану України потребують подальшого вдосконалення, ефективного планування та контролю з боку державних органів управління. В Україні після тривалого спаду виробництва необхідно підготувати матеріальну базу для інтенсивного економічного зростання і підвищення його показників. У підсумку безпосередній механізм проведення необхідних для досягнення економічного зростання перетворень досить складний. Він передбачає поєднання різноманітних заходів економічного й законодавчого характеру.

УДК 35: 330.341.1

**КОНЦЕПЦІЯ РОЗРОБКИ
МЕХАНІЗМІВ ДЕРЖАВНОГО ТА
РИНКОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ В
УМОВАХ РЕАЛІЗАЦІЇ
ІННОВАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ**

*Дейнека О.Г., д.е.н., професор,
Позднякова Л.О., д.е.н., професор (УкрДУЗТ)*

Проведення структурних перетворень в економіці України не є можливим без урахування світового досвіду та тенденцій міжнародного розподілу праці. Для більшості науково містких галузей цивільної промисловості технологічна деградація стала практично невідвратною. Нажаль скрутне становище відбувається у галузях промисловості, які мають визначити економічне зростання. Звернення військових замовлень у загальному машинобудуванні супроводжувалось невдалими спробами використати інтелектуальний та виробничий потенціал оборонного комплексу для випуску цивільної продукції. Як наслідок - відбувся занепад оборонного комплексу та втрата їм пріоритетних науково-технічних позицій. Катастрофічно знизився технічний рівень засобів виробництва у паливно-енергетичному комплексі, про що свідчить стрімке зростання витрат умовного палива та електроенергії на

виробництво промислової продукції. Це також пов'язане зі зниженням обсягів виробництва у галузях-споживачах енергії та палива, у зв'язку з чим зростають умовні паливо- та енергоємність. Нажаль, досить повільно відбувається зміна поколінь технологічних процесів у хімічному комплексі. Не відповідає сучасним вимогам технічний рівень зразків нової техніки у важкому, енергетичному, транспортному та сільськогосподарському машинобудуванні України. В цілому динаміка скорочення промислового виробництва свідчить про наявність структурних диспропорцій у промисловості. Вже сьогодні галузева структура української економіки більш схожа на економіку колоніального типу, що характеризується орієнтацією на ввезення із-за кордонів готової продукції та експортом сировини.

Нажалю, не відбуваються позитивні зміни і в інвестиційній політиці щодо формування майбутньої структури промисловості. Виникло болісне порушення коопераційних зв'язків у галузях і регіонах. Матеріальне виробництво і фінансові ринки опинились у ситуації відокремлення. Держава досі не визначилась з пріоритетами розвитку базових галузей економіки що коштувало агропромислового комплексу повним розвалом. Внаслідок відмови держави від фінансової підтримки базових галузей, що визначають науково-технічний прогрес в економіці, виникли цінові диспропорції. Перерозподіл ресурсів зі сфери накопичення до сфери споживання не супроводжується відповідним зростанням доходів населення, що веде до різкого якісного зниження науково-технічного потенціалу економіки і, нажалю, не супроводжується зростанням реальної вартості праці та підсиленням її мотивації.

Проте, інновації - це необхідна умова розвитку виробництва, підвищення якості і кількості продукції, появи нових товарів і послуг. Як відомо, в ринкових умовах інновації мають охоплювати всю економіку включаючи продуктивні сили (засоби виробництва, навчання працівників) і виробничі відносини (форми і методи управління, поділу, спеціалізації і кооперації праці).

Головною метою інноваційної політики держави має бути створення соціально-економічних, організаційних і правових умов для ефективного відтворення, розвитку і використання науково-технічного потенціалу,

забезпечення впровадження сучасних екологічно чистих, безпечних, енерго- та ресурсозберігаючих технологій, виробництва та реалізації нових видів конкурентоспроможної продукції.

Інноваційна активність на макрорівні обумовлена економічним і науково-технічним потенціалом країни, духовним станом суспільства, його спроможністю сформулювати національно інноваційну доктрину, стратегію науково-технічного розвитку, визначити напрямки і форми інноваційної політики і форми інноваційної політики, сконцентрувати ресурси на її реалізацію.

Структурна політика України має бути розроблена у рамках загальної програми виходу економіки країни з кризи. Вона базується на наступних концептуальних засадах:

- державі доцільно ретельно регулювати структуру ВВП, галузеву структуру, макропропорції. Стабільність, передбачуваність, створення стимулів зростання виробництва - це є пріоритетними задачами. Підвищення завантаження виробничих потужностей, відновлення економічних зв'язків, позбавлення підприємствами тих прав, якими вони не здатні цивілізовано користуватися. Метою стратегічних змін в економіці має бути її ефективність і зростання динамічності;

- доцільно забезпечити гнучке сполучення ринкових та протекціоністських заходів. Адже ринок є нейтральним до довгострокових національних проєктів. Саме держава зобов'язана виступити гарантом збереження базових галузей економіки на основі селективного підходу, оцінці пріоритетності, ефективності або збитковості виробництва за умов його згортання, а також у ситуації коли підприємство стає банкрутом. Доцільно здійснювати перехід до голітики стимулювання попиту;

- на обсяги виробництва і на його технічний і якісний рівень негативно впливає диктат. Тому, державою не мають заохочуватися горизонтальні злиття, які підсилюють монополістичні тенденції. Разом з тим, вертикальні злиття необхідно стимулювати. Останні забезпечують ефективність роботи товаророзподільчої мережі;

- нажаль, державні структури і,

насамперед, уряд виявляють майже повну байдужість до науки і освіти. Сьогодні вкрай необхідно переглянути відносини з наукою, надати їй фінансової, організаційної та суспільної підтримки. Мабуть, необхідно ввести жорсткий відсоток відрахувань на науку і освіту;

- у короткий термін доцільно створити правову основу ефективної податкової бази у країні;

- доцільно звернутися до практики розробки перспективних планів і прогнозів розвитку народного господарства на якісно новій основі. У прогнозах і планах розвитку країни на 5-10 років поряд з іншими макропоказниками важливе місце мають зайняти структурні параметри. Названі плани повинні містити майбутню модель структури народного господарства, яка б відповідала критеріям економічної безпеки України.

Список використаних джерел

1 Герчикова, І.Н. Менеджмент: Навчальне видання 2-е доповнене й перероблене [Текст] / І.Н. Герчикова; - М.: Банки й біржі, видавниче об'єднання ЮНИТИ, 2005.

2 Колот, А.М. Мотивація, стимулювання й оцінка персоналу: навч. посіб [Текст] / А.М. Колот; - К.: КНЕУ, 1998. - 224 с.

3 Хан, Д.М. Экономика предприятия: Пер. с нем. [Текст] / Д.М. Хан; - М.: ИНФА-М, 1999. - 928 с.

4 Айзинбуд, С.Я. Локомотивное хозяйство: Учеб. для вузов ж.-д. трансп [Текст] / С.Я. Айзинбуд; - М.: Транспорт, 1986. - 262 с.

5 Дячун, О.В. Організація, нормування та оплата праці. Навчальний посібник [Текст] / О.В. Дячун; - Львів: Афіша, 2001. - 220 с.

6 Божко, В. Колективно-договірне регулювання заробітної плати [Текст] / В. Божко// Економіка. Фінанси. Право. - 2001 - №11 - С. 25-40.